

پنجره‌ای رو به کتاب‌ها از صفحات تقویم

از مشروطه تا غلط ننویسیم!

تاریخ همیشه جذاب است. تقویم هم در واقع اعلانی است برای رویدادهای تاریخی که به کمک آن می‌توان در جریان اتفاقات گذشته قرار گرفت. بهانه‌های تاریخی هم برای مطالعه و خوانش متون مختلف فراوان است. در واقع می‌توان با دستاویز قرار دادن اعلان‌های تاریخی سری به قفسه کتاب‌ها زد و اثری را از بین آثار موجود انتخاب کرد و خواند؛ البته این روش شاید مورد پسند بسیاری نباشد ولی گریزی نیست از این‌که مناسبت‌های تاریخی می‌تواند روش خوبی برای مطالعه و خواندن باشد. حتی بالاتر از این می‌تواند روش خوبی برای دعوت و ترغیب به خواندن باشد.

به هر روی تقویم و مناسبت‌های تاریخی را می‌خواهیم دستمایه و بهانه‌ای قرار دهیم تا پنجره‌ای باز کنیم به سوی کتاب و می‌خواهیم با تاریخ به دل کتاب‌ها سفر کنیم. تقویم را باز کرده و مناسبت‌هایی را که هست مرور می‌کنیم تا بتوانیم از میان آنها چند کتاب معرفی کنیم. کتاب‌هایی که یا اشاره به شخصیتی دارد که آن روز اتفاقی درباره‌اش افتاده یا این‌که در آن روز یک رویداد تاریخی مانند آغاز جنگ یا صلحی صورت گرفته است.

در هر صورت اینجا پنجره‌ای به سوی کتاب‌ها از دریچه تقویم است تا بتوانیم بخوانیم و بدانیم. با این گزارش که تلاش می‌کنیم دنباله‌دار باشد و متفاوت همراه شوید.

یونس فردوس

روزنامه‌نگار

بیست و هفتم دی؛ قصه نواب

۲۷ دی ماه را که در این هفته پشت سر گذاشتیم سالروز اعدام شهید سیدمجتبی نواب صفوی، رهبر گروه فدائیان اسلام بود که توسط حکومت پهلوی به اعدام محکوم شد. درباره این شهید که از پیشگامان نهضت اسلامی و مبارزات دینی بود کتاب‌های زیادی نیست مگر روایت‌های تاریخی و مستند که شاید خیلی به کار مخاطب عام نیاید. برای مخاطب نوجوان هم آثاری به همین سباق و همین ادبیات تولید شده و باید گفت خلاصه‌کنندگان تلاشی برای جذاب کردن متن نکرده و فقط متن تاریخ را بازنویسی و خلاصه کرده‌اند. در این بین کتاب «درباره شهید نواب صفوی» خاطرات مستند مرحوم سیدهادی خسروشاهی را می‌توان اثری مستند و البته قابل تامل در این باره دانست. اثری که از مجموعه «حدیث روزگار» آن مرحوم است و در آن خاطراتی از شهید نواب صفوی به خواننده ارائه می‌کند که در منابع دیگر کمتر دیده شده است. در مجموع این گرفتاری عمومی ماست که درباره شخصیت‌های تاریخی کمتر اثری جذاب و روایی داریم تا خواننده با آن ارتباط برقرار کند.



بیست و نهم دی؛ خالق مادر

ماکسیم گورکی را آنهایی که در سال‌های انقلاب و پیش از آن زیسته‌اند با «مادر» می‌شناسند ولی گروهی دیگر او را به عنوان یک نویسنده حامی شوروی و البته پایه‌گذار سبک رئالیسم سوسیالیستی به‌خاطر می‌آورند. ولی رمان مادر او به عنوان یکی از کتب ممنوعه پیش از انقلاب آن قدر جرم داشت که اگر کسی آن را می‌گرفتند جریمه سنگینی انتظارش را می‌کشید. نویسنده‌ای که در دوره‌ای منتقد لنین گشت و تبعید شد ولی بعدها به دعوت استالین به شوروی بازگشت تا پیروزی بزرگی برای شوروی در برابر فاشیسم ایتالیایی باشد.

رمان مادر او را از بهترین نمونه‌های ادبیات کارگری می‌دانند که اقتباس‌های سینمایی از آثارش ساخته شد و توانست توجه بسیاری را به خود جلب کند. این رمان روایتی از کارگران یک کارخانه در جریان انقلاب اکتبر است. گورکی ۱۸ ژانویه ۱۹۳۶ درگذشت.



دوم بهمن؛ دیکته بی غلط

پنج سال از درگذشت مرحوم ابوالحسن نجفی می‌گذرد. مرحوم نجفی را بسیاری با کتاب «غلط ننویسیم» می‌شناسند هرچند که ترجمه‌های درخشان او از آثاری مانند «خانواده تیبو»، «شازده کوچولو» و... نیز در خاطره‌ها زنده است اما غلط ننویسیم از آن کتاب‌هایی است که بسیاری آن را خوانده‌اند و احتمالاً یک نسخه از آن را در خانه دارند؛ البته این «بسیاری» اشاره به کسانی دارد که زبان و نوشتار مساله‌شان است.

بد نیست در این روز که پنجمین سالروز درگذشت این استاد زبان فارسی است به خاطره‌ای از رهبر انقلاب درباره او اشاره‌ای کنیم. خاطره‌ای که ریشه در اولین چاپ کتاب دارد که ایشان پس از مطالعه نکاتی بر کتاب نوشته و برای نویسنده (مرحوم نجفی) ارسال می‌کنند و مرحوم نجفی نیز در مقدمه چاپ سوم کتاب خود را «مرهون عنایت» آیت‌الله خامنه‌ای می‌دانند: «این کتابی که جناب آقای نجفی چند سال پیش نوشتند. «غلط ننویسیم». من همان وقت آن را گرفتم خواندم و حواشی‌ای هم بر آن زدم. در این کتاب دیده‌ام که ایشان باهمه دقتی که دارند. که واقعا هم به‌جاست. جاهایی می‌گویند که مثلاً این



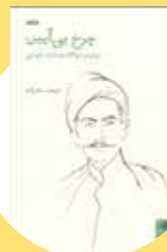
واژه غلط است اما دیگر جزو زبان شده و نمی‌شود آن را کاری کرد؛ نمونه‌هایی هم ارائه شده که

حق با ایشان است. وقتی چیزی جزو زبان شد، نمی‌شود آن را از بدنه زبان بیرون کشید؛ این اصلاً عملی نیست. با بیرون آوردن آن واژه، اختلالی به‌وجود می‌آید؛ لیکن این خودش یک مصیبت است. ما نباید بگذاریم یک غلط، جزو زبان بشود.»

اگر دوست دارید درباره زبان و دستور زبان بدانید و بخوانید این کتاب پرتیراژ مرحوم نجفی را گوشه ذهن‌تان داشته باشید، ولی اگر در دسته رمان‌خوان‌ها قرار می‌گیرید «خانواده تیبو» یک پیشنهاد شگفت‌انگیز است.

اول بهمن؛ صدای عارف

عارف قزوینی به عنوان چهره‌ای مشروطه‌خواه و شاعری که در راه مبارزه کم نگذاشت در تاریخ معاصر مشهور است اما کمتر کسی از انزو و سرخوردگی این شاعر و موسیقیدان زمانه خودش حرف می‌زند و تنها آن بخش‌هایی که مطلوب راویان بوده برجسته شده و باقی وجوه زندگی او ناگفته مانده است. کتاب «چرخ بی‌آیین» اثر فرهود صفرزاده روایتی مستند و تاریخی از زندگی و زمانه مرحوم عارف قزوینی است؛ کتابی که در آن روایتی از فراز و فرودهای زندگی عارف



بازگو شده و هر خواننده‌ای را متاثر می‌کند.

روایتی که در این کتاب می‌بینیم و در جای دیگر ندیده‌ایم صدای عارف است. صدایی که امروز باقی‌نمانده ولی یاد آن در صفحات تاریخ به‌جامانده و آنهایی که آن صدا را شنیده‌اند از آن به خوبی یاد می‌کنند. در واقع این کتاب مانند نورافکنی بر زندگی و مرام عارف قزوینی، نور تابانده است، با این کتاب است که می‌فهمیم چرا وقتی صدای عارف از دست رفت برایش گران تمام شد زیرا او علاوه بر شاعری، آواز نیز می‌خوانده و همین اتفاق بر رنج و اندوه او در زندگی‌اش افزوده بود. این کتاب را نشر فنجان منتشر کرده است.

<p>تعداد ۵ عدد برگ سبز و سند کمپانی موتور سیکلت مربوط به شرکت بی ای تی پارس با مشخصات ذیل مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد:</p> <p>۱- موتور سیکلت پولسار شماره پلاک ۱۲۱/۷۱۷۷۶ رنگ نقره‌ای، شماره موتور 64859 شماره شاسی NE8***180D8400510</p> <p>۲- موتور سیکلت هوندا WAVE شماره پلاک ۱۱۳/۷۸۴۴۲ رنگ نقره‌ای، شماره موتور 8004768 شماره شاسی NBB***125C8600745</p> <p>۳- موتور سیکلت پولسار شماره پلاک ۱۱۵/۶۲۲۶۲ رنگ نقره‌ای، شماره موتور 61383 شماره شاسی 8301845</p> <p>۴- موتور سیکلت تیزرو شماره پلاک ۱۱۹/۱۴۲۵۲ رنگ آبی، شماره موتور TZ08004713 شماره شاسی NBB***125G9010376</p> <p>۵- موتور سیکلت پولسار شماره پلاک ۱۱۵/۶۲۲۶۸ رنگ نقره‌ای، شماره موتور 60995 شماره شاسی 8301832</p>	<p>سند کمپانی خودرو کامیون کشنده ولووا اف ۱۲، مدل ۱۳۷۲، به رنگ سفید روغنی، شماره انتظامی ایران ۴۳- ۹۵۶ ع ۸۲، شماره موتور 015727 شماره شاسی MT 809072 مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.</p>	<p>سند کمپانی سواری هاج بک، مدل ۹۹ پژو، رنگ مشکی، شماره انتظامی ۳۳- ۳۸۲، ایران ۷۶، شماره موتور 178B0022051، شماره شاسی NAAR03FESLJ105412 به نام کیانوش فرهادی مفقود گردید و فاقد اعتبار است.</p>	<p>برگ سبز خودرو کامیون کشنده ولووا اف ۱۲، مدل ۱۳۷۲، به رنگ سفید روغنی، شماره انتظامی ایران ۴۳- ۹۵۶ ع ۸۲، شماره موتور 015727 شماره شاسی MT809072 به نام علیرضا کریمیان نوکابادی مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.</p>	<p>کلیه اسناد و تاییده نقل و انتقال خودرو پژو پارس، مدل ۱۳۸۰، به رنگ شمشیری، شماره انتظامی ایران ۶۸- ۳۴۴ ب ۳۵، شماره موتور 2282800226 شماره شاسی 0080802447 به نام علی‌رضا اسلامی فرزند جعفرقلی مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.</p>	<p>برگ سبز موتور سیکلت کبیر مشکی مدل ۱۳۹۵، به شماره پلاک ۶۲۲۱۵ ایران ۵۶۹، شماره تنه NCV***150A9543552 شماره موتور 0149NCV198666 به نام احسان مرتضایی‌فر مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.</p>
---	--	--	---	---	---